

Flowchart

Welke vragen kunnen binnenkomen bij de wetenschappelijke verenigingen ten aanzien van de professionaliteit van medisch specialisten?

1. Professioneel handelen

Welke vragen?

Alle vragen die het professioneel handelen van medisch specialisten aangaan, kunnen worden aangebracht bij de wetenschappelijke vereniging. Het moet gaan om vragen die deel zijn van onderzoek dat gericht is op kwaliteitsverbetering van de medisch specialistische zorg en dat betekent dat niet alleen medisch-inhoudelijke professioneel handelen, maar ook andere (canmeds)competenties onderdeel van onderzoek kunnen zijn.

Wetenschappelijke verenigingen kunnen in zwaarwegende omstandigheden of in geval van belangenverstremming het verzoek om expertise of deskundigheid, afhankelijk van de omstandigheden van het geval en de inhoud van de casus, afwijzen.

Welke verzoekers?

– Tuchtcollege:

Toetsing van professioneel handelen waarbij het er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de beroepsbeoefenaar bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening.

– Medisch Parket van het Openbaar Ministerie:

In de voorfase van strafrechtelijk onderzoek worden twee vragen gesteld om het vermoeden van een strafbaar feit gepleegd door de medisch specialist te onderbouwen. 1. Wat is de beroepsnorm en 2. Valt het incident binnen de normale bandbreedte.

In de onderzoeksfase waarbij de Rechter-Commissaris in beeld is en het vermoeden van het plegen een strafbaar feit dus is vastgesteld kan er behoefte zijn aan medisch inhoudelijk deskundigheid. Doel van het onderzoek is om vast te stellen of de medisch specialist op wie het onderzoek is gericht (en zo ja in welke mate) is afgeweken van een beroepsnorm. Behalve van Justitie kunnen in de loop van het strafproces ook vragen door een advocaat van de verdachte arts worden gesteld, die op basis van het Wetboek van Strafvordering recht heeft om contraexpertise in te roepen (zie ook vraag 2 van de FAQ Deskundigheid in strafzaken).

– IGJ:

De IGJ kan tijdens haar onderzoek naar bijvoorbeeld een vermeende calamiteit verzoeken een expert te leveren die een medisch-inhoudelijk beoordeling kan geven. Zij kan ook vragen om expert naar aanleiding van andere, niet verplichte meldingen. Zij verzamelt kennis die nodig is om vast te stellen of sprake is van een situatie die voor de veiligheid van cliënten of de zorg een bedreiging kan betekenen en aanleiding kan geven tot het nemen van maatregelen. Het advies van de expert wordt meegenomen in de rapportage van de Inspectie.

– **Klachtenfunctionaris van zorginstellingen, Raden van bestuur, stafbestuur, vakgroepen, medisch specialisten:**

De wetenschappelijke vereniging kan benaderd worden om een rol te vervullen in een traject van onderzoek naar mogelijk verminderd functioneren van een van de leden. De wetenschappelijke vereniging richt zich bij haar onderzoek op het professioneel handelen van de desbetreffende medisch specialist.

Deze lijst is door de werkgroep, voor vragen over mogelijk verminderd functioneren van een van de leden, limitatief opgesteld, om te voorkomen dat de wetenschappelijke verenigingen partij deskundigen worden. Daarom is het wenselijk dat andere (proces)partijen dan hierboven genoemd een verzoek gezamenlijk indienen. Daarop kan de wetenschappelijke vereniging het verzoek in overweging nemen

Welke antwoorden?

Wel

Het antwoord op dergelijke verzoeken betreft alleen de vraag of de medisch specialist die het betreft al dan niet heeft gehandeld conform de beroepsnorm en op het moment dat daarvan afgeweken is, dat de medisch specialist dat voldoende gemotiveerd is gedaan.

Niet

De rapportages en de beantwoording van de vragen van verzoekers gaan niet over het geven van een oordeel of het vaststellen van het al dan niet verwijtbaar handelen van een medisch specialist. Het oordeel over verwijtbaarheid is voorbehouden aan de rechter.

Hoe organiseer je dat als wetenschappelijke vereniging?

Voor bovengenoemde vraagstukken heeft de werkgroep Expertise een Algemene Procedure Expertise en Deskundigheid¹ opgesteld.

Wie levert de expertise of deskundigheid?

De wetenschappelijke vereniging wordt gevraagd om expertise of deskundigheid te leveren bij verzoeken die het professioneel handelen aangaan. Ten einde in die behoefte te voorzien richt de wetenschappelijke vereniging een commissie, pool of team van experts en deskundigen in welke op verschillende terreinen binnen de eigen discipline namens de wetenschappelijke vereniging gemachtigd zijn om die expertise of deskundigheid te leveren. Afhankelijk van de inhoud en omvang van de vraag kan de wetenschappelijke vereniging ervoor kiezen om één of meerdere deskundigen de opdracht te verstrekken het verzoek in behandeling te nemen. Deze keuze wordt expliciet overgelaten aan de wetenschappelijke verenigingen.

De werkgroep Expertise- en Deskundigheid heeft een profiel² ontwikkeld voor medisch specialisten die expertise of deskundigheid leveren bij vragen over het professioneel handelen van beroepsgenoten.

Zijn er modellen of formats voor handen?

Ja, die zijn er en kunnen zo nodig worden opgevraagd bij de Federatie (s.otters@demedischspecialist.nl).

¹ Algemene procedure Expertise en Deskundigheid

² Profiel Expert of Deskundige

Tevens is er een Leidraad opleiding tot expert of deskundige opgesteld.

Overige vragen (aansprakelijkheid, verzekering en eigenaarschap), waar kunnen de wetenschappelijke verenigingen terecht?

De werkgroep Expertise- en Deskundigheid heeft voor de vragen van verschillende verzoekers een FAQ opgesteld. Er is een FAQ beschikbaar voor het moment dat deskundigheid wordt gevraagd in strafzaken³ en er is een FAQ beschikbaar voor het moment dat expertise wordt gevraagd door de IGJ⁴.

2. Omvang en vaststelling van schade

Welke vraag?

Wetenschappelijke verenigingen kunnen worden gevraagd te rapporteren over de gezondheidstoestand van een patiënt ter beantwoording van letselschadevragen in een bestuursrechtelijke of civielrechtelijke context.

De wetenschappelijke vereniging kan ook benaderd worden om advies uit brengen ten aanzien van mogelijk aansprakelijkheidsstelling. Bijvoorbeeld: MediRisk en de belangenbehartiger van de patiënt verzoeken een wetenschappelijke vereniging een onafhankelijk advies uit te brengen betreffende het handelen van de medisch specialist conform de professionele standaard.

Door wie?

- **Verzekerings- en uitkeringsinstanties:**
- **Medisch adviseur**
- **Advocaten**

Hoe organiseer je dat?

Deze vraagstukken worden (nog) overgelaten aan de wetenschappelijke vereniging; deze vragen zijn niet behandeld door de Werkgroep Expertise- en Deskundigheid. Hiervoor is geen Toolkit voorhanden.

Indien de wetenschappelijke vereniging wordt benaderd om advies uit brengen ten aanzien van mogelijk aansprakelijkheidsstelling, geeft de Werkgroep het advies om deze verzoeken naar analogie van de flowchart, procedure en toolkit in behandeling te nemen en af te handelen.

3. Politieonderzoek

Welke vraag?

Wetenschappelijke verenigingen kunnen worden gevraagd om een deskundige die vragen kan beantwoorden in een politieonderzoek. Bijvoorbeeld om een bepaald verloop van een ziektebeeld te schetsen als een verdachte zich daar op beroept. Dit verzoek wordt dan gedaan door de Landelijke Deskundigheidsmakelaar. De Landelijke Deskundigheidsmakelaar richt zich op het bemiddelen van externe deskundigen voor (opsporings)onderzoeken.

Hoe organiseer je dat?

Indien de wetenschappelijke vereniging wordt benaderd door de LDM dan is het aan de wetenschappelijke vereniging te bepalen of zij mee wil werken aan een dergelijk verzoek.

³ FAQ leveren deskundigheid in Strafzaken

⁴ FAQ leveren expertise bij calamiteitenonderzoek IGZ